

к.т.н., доцент Соловійов В.О, к.т.н., доцент Яворський О.Л.

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУЛЮВАННЯ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ НА ВИКОНАННЯ ФОТОВІДЕОДИЗАЙНЕРСЬКИХ ПРОЕКТІВ

Завдання на виконання дизайнерських робіт, зокрема, з профорієнтованих дисциплін спеціалізації «фотовідеодизайн», є одним з головних критеріїв оцінювання фахового потенціалу майбутнього фотовідеодизайнера, і носить, як правило, проектно-технологічний характер. В цьому контексті, студенти повинні усвідомлювати важливість глибокого розуміння і, водночас, смислового розмежування двох ключових понять „Технічне завдання» і «Творче завдання» в даній сфері діяльності.

Технічне завдання ТЗ (у проектно-технологічному смисловому пласті [1, 3-4]) - це документ у вербальній чи тексто-графічній формі, який є підставою для проектування матеріального Об'єкту. ТЗ обов'язково містить: ТЕО (техніко-економічне обґрунтування) розробки Об'єкта, основні вимоги до Об'єкта (геометрія, функції, тощо) та умови його експлуатації, вихідні дані для проектування Об'єкта, область призначення Об'єкту, етапи та терміни виконання ТЗ, склад супровідної документації, на основі якої цей Об'єкт можна зконструювати а також експлуатувати його. При цьому, формулювання ТЗ в ідеалі передбачає системний підхід до процесу проектування та виготовлення Об'єкта. Очевидно, ТЗ, навіть, у вузькому смислі передбачає як кінцеву мету матеріальний Об'єкт, або вичерпну проектно-технічну документацію для виготовлення і найбільше асоціюється з ТЗ у сферах інженерно-промислового дизайну (Industrial Design).

Проте, в рамках фотовідеодизайнерських процесів [2], постановки завдань значно відрізняються від інженерних ТЗ. В цих постановках проектних завдань ключовим поняттям, подібним поняттю «об'єкт ТЗ», виступає, як правило, не сам матеріальний об'єкт, а композиційне рішення оформлення геометричної поверхні чи системи поверхонь (плакат чи серія плакатів, площина інтер'єру, обкладинка чи розворот видання тощо) або, наприклад, екранна композиція у віртуальному просторі комп'ютера/телевізора (відеоанонс, веб-сторінка, рекламна заставка чи інший екранний творчий продукт). Такі проектні завдання в даній сфері називають творчими завданнями дизайн-проекту, оскільки головною метою їх часто є створення дизайн-концепції (варіативного ряду композиційних рішень) з подальшим проектним дослідженням сприйняття варіантів композиції експертами, цільовою аудиторією або її моделлю (наприклад, на різних поліграфічних носіях, в різних форматах, стилях тощо). Іншими прикладами творчого характеру проектних завдань у фотовідеодизайні є створення дизайн-концепції веб-сайту (на основі регламентованої структурної концепції), розробка єдиної фірмово-стильової концепції презентаційного набору «конверт, буклет, плакат, пакет», розробка сценарно-режисерської концепції екранного багатосторінкового/багатокадрового твору і т.п.

В даній роботі основна увага приділяється висвітленню особливостей формулювання творчих завдань в рамках, саме, фотовідеодизайнерських проектів (ФВД-проектів).

Первинним ключовим моментом формулювання творчого завдання ФВД-проекту є прагматичний аспект, який найбільше пов'язаний із зовнішнім замовником: узгодження головних цілей, творчих середовищ, цільового користувача/аудиторії та його вимог, обговорення інших прагматичних обмежень (регламент часу, матеріалів та інших ресурсів) і, відповідно, усвідомлення виконавцем ФВД-проекту того, що «прагматика» ФВД-проекту – це комплекс функціональних, ергономічних, естетичних та економічних вимог фінального творчого продукту (базових вимог до

творчого продукту – мовою дизайнерів, володіючих проектно-технологічною культурою). Так чи інакше, на первинному етапі фотовідеодизайнерського процесу (складання та узгодження творчого завдання ФВД-проекту) суб'єкти цього процесу повинні отримати відповіді на такі головні питання.

1. Що доцільніше: виконання ФВД-проекту чи ліцензійне використання існуючого аналога у дизайні ? *Відповідь на це питання передбачає проведення допроектних досліджень.*
2. Для чого та для кого(в першу чергу) створюється творчий продукт ФВД-проекту?
3. Що є предметом допроектних досліджень ФВД-проекту?
4. Що є об'єктом розробки/опрацювання в рамках ФВД-проекту?
5. Які середовища представлення майбутнього творчого продукту є припустимими та ергономічними?

Відповіді на ці питання дозволяють остаточно визначити «прагматику» ФВД-проекту.

Другим ключовим моментом формулювання творчого завдання ФВД-проекту є структурно-змістовний аспект, який є менш регламентованим з боку замовника, проте, не менш складним. Структуро-змістовні вимоги та обмеження ФВД-проекту – це авторський вибір складу та формату композиції. Іншими словами, це переконання та усвідомлення самого автора майбутньої композиції (студента-фотовідеодизайнера) у необхідності, доцільності чи, навпаки, недоречності використання тих чи інших складових об'єктів у композиції, прийняття авторського рішення щодо взаєморозташування складових об'єктів, співвідношення їх розмірів, об'ємів, пропорцій тощо, а також, інші вимоги, які можна розглядати як узагальнені вимоги структуризації, композиціонування, обумовлені тематикою та специфікою ФВД-проекта. Наприклад, якщо творче завдання ФВД-проекта – це розробка емблеми певного дійства, то регламентуючими

структурними елементами емблеми можуть бути визначені: типова овальна зовнішня форма емблеми, шрифтові елементи (слоган, дата), а також символічно-знаковий фотообраз цього дійства. Очевидно, усвідомлення цих вимог може набагато скоротити шлях до знаходження креативного рішення майбутнього творчого продукту в рамках ФВД-проекта.

ВИСНОВКИ.

Формулювання творчого завдання на виконання ФВД-проекта є процесом спільної творчості викладача профорієнтованої дисципліни і студента, в результаті якого з'являється узгоджене письмове ТЗ на виконання ФВД-проекта.

Основні етапи цього процесу:

-загальна постановка творчого завдання викладачем, в якій висвітлено предмет та мету дизайну, а також, пред'явлено ряд прагматичних та структурно-змістовних вимог та побажань,

- детальна розробка студентом творчого завдання, обумовленого вимогами викладача а також, характером тематики ФВД-проекта
- фінальна стадія узгодження творчого завдання з викладачем як моделлю замовника

Література:

1. ГОСТ 19.201-78 (СТ СЗВ 1627-79) Техническое задание. Требования к содержанию и оформлению
2. Соловйов В.О. Елементи теорії фотодизайну / В.О.Соловйов// Вісник КНУТД. – 2005. – № 4(24). – С. 89-94.
3. ДСТУ 3944-2000 Дизайн і ергономіка. Правила виконання дизайн-ергономічних робіт під час розроблення та поставлення продукції на виробництво
4. СОУ НАН 73.1-003.1 : 2011 ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ РОБІТ Частина 1. Розроблення технічного завдання